

Vervroegde afschaffing van de effecten aan toonder : enkele bedenkingen vanwege de DMAT Task Force

1 Belangrijke opmerking

In deze nota wordt nagegaan wat de juridische gevolgen zijn van de afschaffing van de effecten aan toonder in de statuten vóór het verstrijken van de periodes voor omzetting van de effecten aan toonder (31 december 2012 of 31 december 2013 al naargelang het geval).

Er dient te worden op gewezen dat het niet de bedoeling is om in dit document een uitspraak te doen omtrent de mate waarin het voor de vennootschappen wenselijk is de effecten aan toonder af te schaffen vóór het einde van de omzettingsperiodes. Dat is een beslissing die door de vennootschap moet worden genomen.

2 Situering van het probleem

De Algemene Vergadering kan via een statutenwijziging het bestaan van effecten aan toonder schrappen uit de statuten. Het volstaat dat daartoe een beslissing wordt genomen overeenkomstig de wettelijke voorwaarden voor een wijziging van de statuten. Het betreft een algemene toepassing van de beginselen van het vennootschapsrecht waarvan de wet van 14 december 2005 niet afwijkt. Statutair kan dus worden besloten tot afschaffing van de effecten aan toonder.

Wat gebeurt er met de effecten aan toonder waarvoor werd besloten tot afschaffing vóór het einde van de omzettingsperiodes (31 december 2012 of 31 december 2013 al naargelang het geval) ? Wat met de uitoefening van de rechten verbonden aan een dergelijk effect ?

3 Elementen van antwoord

- Die aangelegenheid hoeft niet statutair te worden geregeld. Het gaat om een probleem van volstrekt algemene aard.
- In de wet van 14 december 2005 staat er geen specifieke bepaling daarover. De uitoefening van elk recht verbonden aan een effect aan toonder wordt opgeschort alleen bij het verstrijken van de omzettingsperiodes en totdat een persoon die rechtmatig zijn hoedanigheid van rechthebbende heeft kunnen aantonen, aanvraagt en verkrijgt dat de effecten worden ingeschreven op zijn naam in het register van effecten op naam of op een door de emittent gehouden effectenrekening,(...) (artikel 10 van de wet van 14 december 2005).
- De beslissing van de Algemene Vergadering wijzigt de wijze waarop de rechten verbonden aan de effecten aan toonder worden uitgeoefend. Aangezien de vennootschap geen effecten aan toonder meer kent, kunnen de oorspronkelijk daaraan verbonden rechten ten opzichte van de vennootschap niet meer op basis van die effecten worden uitgeoefend. Het gaat hierbij om de 'vennootschappelijke' rechten, bijv. het recht om deel te nemen aan en te stemmen in de Algemene Vergadering, het recht op dividenden of intrest, enz. De

eigenaars van de effecten aan toonder zullen dus moeten vragen dat hun effecten in effecten op naam of in gedematerialiseerde effecten worden omgezet, willen ze hun 'vennootschappelijke' rechten uitoefenen.

Die situatie is volkomen vergelijkbaar met die welke het resultaat is van de splitsing van de aandelen van een vennootschap en vloeit voort uit de mogelijkheid die het Wetboek inzake de vennootschappen biedt aan Belgische vennootschappen om de vorm van hun effecten te wijzigen. Wij zien dan ook niet in hoe die aanpassing van de uitoefening van de rechten op grond van het Wetboek inzake de vennootschappen zou kunnen worden aangevochten.

- Mogen effecten aan toonder waarvan het bestaan niet meer in de statuten is geregeld, nog steeds worden behandeld als effecten aan toonder, meer bepaald wat hun overdracht betreft ?

Doordat er geen inschrijving is in het register van de effecten op naam of op een rekening, zijn die effecten niet omgezet in effecten op naam noch in gedematerialiseerde effecten. Er is dus geen sprake van effecten op naam noch van gedematerialiseerde effecten. Ondanks de aanpassing inzake de uitoefening van de rechten verbonden aan die effecten, zijn wij van oordeel dat de opzet van de wet van 14 december 2005 (effecten aan toonder blijven effecten aan toonder tot op het ogenblik waarop ze worden omgezet) in combinatie met de aldus gewijzigde statuten impliceert dat dergelijke effecten wel degelijk effecten aan toonder blijven totdat ze in effecten op naam of in gedematerialiseerde effecten worden omgezet. De traditioneel aan effecten aan toonder verbonden beginselen blijven daarop dus van toepassing (zakelijke bezitsoverdracht, art. 2279 van het Burgerlijk Wetboek, enz..).

4 Enkele praktische implicaties

Zoals hierboven uiteengezet, impliceert een statutaire afschaffing van het effect aan toonder dat de rechten verbonden aan de materiële coupon, inclusief de uitbetaling ervan, niet meer op basis van de coupon alleen kunnen worden uitgeoefend.

Het gebeurt regelmatig dat een spaarder materiële coupons die zijn vervallen, indient zonder dat hij over de mantel beschikt. Als de emittent heeft gekozen voor een statutaire afschaffing van de effecten aan toonder, zal die materiële coupon niet meer kunnen worden uitbetaald en evenmin nog in aanmerking kunnen komen voor een corporate action. Dat leidt tot een verschil in behandeling door de financiële tussenpersonen in vergelijking met de coupon van een andere emittent die deze keuze niet heeft gemaakt. De aandacht van de spaarder zal op dat verschil in behandeling moeten worden gevestigd. Wil hij aanspraak maken op de rechten verbonden aan de coupon, dan kan hij niet anders dan de mantel van zijn effect indienen om de dematerialisering ervan te vragen (of inschrijving in het naamregister van de emittent). Dankzij de dematerialisering van het effect zal hij de aan het effect verbonden rechten kunnen uitoefenen.

Die implicatie wijst de emittent erop hoe belangrijk het is om een datum vast te stellen waarop de statutaire beslissing uitwerking heeft.

5 september 2006